

เดอะมอร์ทัล อินสตรูเมนต์ ในฐานะบทวิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิล:
การกีดกันด้านชนชั้น¹

*The Mortal Instruments as A Critique of The Bible:
Discrimination of Class*

แพรวพลอย ณ เชียงใหม่²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์วรรณกรรมแนวแฟนตาซีชุด เดอะมอร์ทัล อินสตรูเมนต์ (*The Mortal Instruments*) ของคาสซานดราแคลร์ (Cassandra Clare) ซึ่งวิพากษ์วิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิล จากการศึกษาพบว่าวรรณกรรมชุดนี้เผยให้เห็นการกีดกันด้านชนชั้นและความเหลื่อมล้ำทางชนชั้นในสังคม ด้วยการนำเสนอผ่านตัวละครที่เป็นตัวแทนของแต่ละชนชั้นผ่านรูปแบบแฟนตาซีอันมีลักษณะพิเศษซึ่งทำให้เห็นความแตกต่างได้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดยวรรณกรรมมีเพียงนำเสนอความไม่เสมอภาคทางชนชั้น แต่วิจารณ์การแบ่งแยกชนชั้นในพระคัมภีร์ไบเบิลที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมผ่านสถานการณ์และการกระทำของตัวละครตามลักษณะของวรรณกรรมแฟนตาซี อีกทั้งได้แสดงให้เห็นความพยายามในการตอบโต้ของชนชั้นที่ถูกกดขี่ ซึ่งให้เห็นทางออกในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขรวมถึงวิจารณ์การตัดสินมนุษย์ที่ควรตัดสินจากการกระทำของแต่ละบุคคลไม่ใช่ตัดสินจากชนชั้นในสังคม

คำสำคัญ : วรรณกรรมแฟนตาซี การกีดกันด้านชนชั้น พระคัมภีร์ไบเบิล

Abstract

This paper aims to analyze fantasy literature, *The Mortal Instruments* by Cassandra Clare, which offers a critical rereading of the Bible. It reveals class exclusion and inequality in the society presented by the characters who represent each class in the Bible through the circumstances and actions of characters based on a unique fantasy style that highlights the differences between classes. The work also shows efforts to counter class oppression through peaceful co-existence. In addition, this novel series criticizes human judgment on individual actions, not

¹บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งในวิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในหัวข้อ เดอะมอร์ทัล อินสตรูเมนต์ในฐานะบทวิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิล: การกีดกัน ความรุนแรง และการเยียวยา

²นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย cindypploy@hotmail.com

judged by their social classes.

Keywords : Fantasy Literature, Discrimination of class, The Bible

1. บทนำ

ปัจจุบันวรรณกรรมแนวแฟนตาซีได้รับความนิยมอย่างมาก เนื่องจากสามารถใช้จินตนาการได้อย่างเปิดกว้าง มีอิสระทางความคิด เป็นเรื่องราวมหัศจรรย์ตรงกันข้ามกับสภาพสังคมจริง ในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูงในสังคมสูงในทุก ๆ ด้าน สังคมจึงค่อนข้างอยู่ในภาวะตึงเครียด ดังนั้นโลกแห่งจินตนาการจึงสร้างความสนุกสนานทำให้ผู้อ่านปลดปล่อยจินตนาการได้อย่างอิสระ คลายความตึงเครียดจากบริบทสังคม ขณะเดียวกันได้สอดแทรกแง่คิดและสะท้อนปัญหาสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งลักษณะแฟนตาซีมีข้อดีคือทำให้ประเด็นปัญหารุนแรงที่ต้องการนำเสนอในดูเบา ลงและไม่รุนแรงมากนักเพราะแฟนตาซีทำให้ผู้อ่านมองปัญหานั้นเป็นเรื่องไกลตัว วรรณกรรมชุด *เดอะมอร์ตอลอินสตรูเมนส์* ใช้กลวิธี แนวแฟนตาซีคือ การสร้างโลกจินตนาการอีกโลกหนึ่งคือ โลกของนักล่าเงา (Shadow hunter) หรือเนฟิลิม (Nephilim) ชาวบาดาล (Downworlder) และ ปีศาจ (Demon) คู่ขนานไปกับโลกปกติของมนุษย์ โลกของเนฟิลิมซึ่งเป็นผู้มีความสามารถพิเศษ มีจุดกำเนิดมาจากพระคัมภีร์ไบเบิลของคริสตศาสนา และโลกในจินตนาการนี้เต็มไปด้วยสิ่งมีชีวิตในตำนานหรือนิทานซึ่งวรรณกรรมชุดนี้เรียกว่าชาวบาดาล เช่น แวมไพร์ มนุษย์หมาป่า กูต ผู้มีเวทมนต์ และปีศาจ โดยผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีในการสอดแทรกตำนานและความเชื่อทางศาสนาคริสต์รวมถึงความเชื่อดั้งเดิมของชาวยิวในการดำเนินเรื่อง

คาสซานดรา แคลร์ ผู้ประพันธ์วรรณกรรมชุดนี้เป็นชาวยิว (อิสราเอล) อเมริกันรุ่นที่สอง ทำให้ผู้อ่านส่วนใหญ่เข้าใจว่าเธอนับถือศาสนาคริสต์ แต่กระนั้นเธอก็ได้ตอบคำถามผู้อ่านที่สนใจว่าผู้ประพันธ์นับถือศาสนาใด เนื่องจากมีเนื้อหาเกี่ยวกับพระคัมภีร์ไบเบิลและตำนานเทพปกรณัมในวรรณกรรมชุดนี้ แคลร์ตอบกลับผ่านเว็บไซต์ส่วนตัวว่าเธอเป็นชาวยิว แต่มีด้นับถือศาสนาใดเพียงแต่สนใจในเรื่องราวของตำนานและนิทานต่าง ๆ เท่านั้น³ อย่างไรก็ตามในวรรณกรรมชุด *เดอะมอร์ตอล อินสตรูเมนส์* ผู้ประพันธ์ได้สร้างตัวละครชาวยิวขึ้นมาหนึ่งตัวคือ ไซมอน ลูอิส (Simon Lewis) ซึ่งกลายเป็นแวมไพร์ในตอนกลางเรื่อง แคลร์กล่าวว่า ไซมอนเป็นตัวละครที่เหมือนเธอมากที่สุดจากตัวละครทั้งหมด และรู้สึกดีใจอย่างมากที่ผู้อ่านไม่มองตัวละครนี้เป็นชาวคริสต์เช่นที่ผู้อ่านมองเธอแบบนั้น⁴ แม้ว่าผู้ประพันธ์จะกล่าวว่าตนเป็นชาวยิวและสร้างตัวละครยิวในเรื่อง ทว่าผู้ประพันธ์เป็นชาวยิวรุ่นใหม่ที่ไม่ได้เกิดในอิสราเอล อีกทั้งยังเดินทางไปอาศัยอยู่ในหลายประเทศโดยมิใช่การเร่ร่อนเยี่ยงบรรพบุรุษที่ต้องอพยพหาที่ดินแดนของตนเองตามที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิล

³Livejournal (2011). The first chapter of City of Fallen Angles. Retrieved January 25, 2016, from <http://cassandraclare.livejournal.com/49925.html?thread=4033541#t4033541>

⁴Olivia Friedman (2013). The Jewish Undertones of 'The Mortal Instruments' Series. Retrieved January 25, 2016, from <http://jewcy.com/jewish-news/the-jewish-undertones-of-the-mortal-instruments-series#sthash.UcXilmV4.dpuf>

เธอก็มีประสบการณ์ชีวิตที่ต่างไป ด้วยสาเหตุเหล่านี้อาจเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้ประพันธ์มีความคิดอย่างเสรีมากกว่าผูกติดตนอยู่กับอดีตแห่งความเจ็บปวดของชาติกำเนิดที่เป็นความเชื่อสืบทอดกันมา การศึกษาและการอาศัยอยู่ในต่างแดนทำให้ได้เรียนรู้ความคิด วัฒนธรรมของหลายประเทศในหลายมุมมองซึ่งเป็นมุมมองในยุคสมัยใหม่ผู้ประพันธ์จึงอาจมองเห็นถึงประวัติศาสตร์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพระคัมภีร์ไบเบิลทั้งสงครามการแย่งดินแดน การถูกกดขี่ ทั้งที่ชาวอิสราเอลถูกระทำ เช่น ในพระคัมภีร์ไบเบิลชาวอิสราเอลถูกระทำจากชาวอียิปต์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นแรงบันดาลใจหนึ่งในการเขียนงานวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพระคัมภีร์ไบเบิลเพื่อนำเสนอการต่อรองการกีดกันทางชนชั้น นอกจากนี้การกล่าวว่าไม่นับถือศาสนาได้อาจเป็นการสื่อให้เห็นถึงการพยายามไม่แบ่งแยกตัวเองกับผู้อื่นอีกทางหนึ่ง

เดอะมอร์ทอลอินสทูลเมนส์ได้ใช้ “Allegory” หรือ “อุปมาพิศน” คือการเปรียบเทียบโดยยกนิทานมาประกอบ เป็นการเล่าเรื่องอ้างอิงเหตุการณ์หรือนิทานมาเปรียบเทียบ โดยตัวบทวรรณกรรมได้ยกข้อความจากพระคัมภีร์ไบเบิลทั้งภาคพันธสัญญาเดิมและภาคพันธสัญญาใหม่มาอ้างอิงเพื่อเป็นนัยยะให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดที่ต้องการจะสื่อ โดยการนำเสนอให้เห็นการแบ่งแยกของกลุ่มคนในสังคมผ่านการแฝงนัยจากพระคัมภีร์ไบเบิล แม้นำเสนอภาพชนชาติอิสราเอลเป็นชนชาติที่ถูกกดขี่ แต่ในขณะเดียวกันพระคัมภีร์ก็นำเสนอภาพสงคราม ความรุนแรง และการแบ่งแยก “เรา” กับ “เขา” เป็นเรื่องปกติ เพราะเป็นการทำเพื่อความอยู่รอดในสังคมและต้องการสร้างความมั่นคงให้แก่ชนชาติของตน แต่ในอีกแง่มุมหนึ่งพระคัมภีร์ก็ได้สะท้อนให้เห็นความรุนแรงที่มนุษย์กระทำต่อมนุษย์ด้วยกัน เมื่อชนชาติอื่นไม่ใช่พวกตนก็พร้อมที่จะกระทำความรุนแรงได้ เช่น เหตุการณ์ที่กล่าวในพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาเดิมเกี่ยวกับชาวอิสราเอลที่ตกเป็นทาสของชาวอียิปต์ ถูกแบ่งชนชั้นและกดขี่ไม่ยอมให้ย้ายถิ่นฐานจนกระทั่งโมเสสต้องใช้ความรุนแรงในการต่อรองซึ่งสุดท้ายกลายเป็นการได้อิสระผ่านการคร่าชีวิตผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องไปด้วย แต่กระนั้นพระคัมภีร์ไบเบิลก็มิได้นำเสนอให้เห็นว่าสิ่งที่โมเสสทำเป็นภาพที่โหดร้ายหรือรุนแรง แต่ให้ภาพชาวอิสราเอลซึ่งเป็นกลุ่มคนที่พระเจ้าเลือกเป็นฝ่ายถูกระทำจนต้องต่อสู้เพื่อให้ได้รับอิสรภาพ ทำให้การแบ่งแยกหรือการทำความรุนแรงกลายเป็นสิ่งชอบธรรม การนำข้อความและแนวคิดในพระคัมภีร์ไบเบิลมาอ้างอิงในงานวรรณกรรม เพื่อวิจารณ์แนวคิดการกีดกันด้านชนชั้น รวมถึงการใช้ความรุนแรงที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิลซึ่งมองว่าการดำเนินชีวิตด้วยวิธีการกีดกันทางชนชั้นเป็นเรื่องธรรมดานั้นมาสอดคล้องในวรรณกรรมชุดนี้

นอกจากนี้ผู้ประพันธ์นำเสนออีกมุมมองหนึ่งคือความปรารถนาสิ่งที่ดีกว่ามากเกินไปของตัวละครวาลเลนไทน์ที่ต้องการให้โลกปราศจากชาวบาบาลและปิศาจ กล่าวคือทำให้โลกเป็นสีขาว แต่ในความเป็นจริงนั้นเป็นไปไม่ได้ เพราะสังคมมิได้แบ่งเพียงสีขาวและสีดำหรือแยกเป็นความดีกับความชั่วเท่านั้น แต่ตามธรรมชาติแล้วสังคมมนุษย์เป็นจุดรวมความหลากหลายแตกต่าง การกระทำของตัวละครจึงนำไปสู่การใช้ความรุนแรง ซึ่งวรรณกรรมเผยให้เห็นว่าการกีดกันด้านชนชั้นไม่ควรเกิดขึ้นในหมู่มนุษย์เพื่อแย่งชิงอำนาจหรือกดขี่กันเอง โดยนำเสนอผ่านตัวละครกลุ่มนักร้องสร้างความสุขให้แก่สายเลือดของตนเปรียบเสมือนการเป็นผู้ถูกพระเจ้าเลือกเช่นเดียวกับชาวอิสราเอลในพระคัมภีร์ไบเบิลจึงกระทำความรุนแรงและแสดงอำนาจเหนือกว่าต่อชนชั้น

อื่นและสร้างความไม่เท่าเทียมระหว่างชนชั้นในสังคมนอกจากเหตุการณ์ความรุนแรงและสงครามที่ผู้ประพันธ์อ้างอิงถึงพระคัมภีร์ไบเบิลนั้น จะพบว่าผู้ประพันธ์ได้นำลักษณะของตัวละครในตำนานความเชื่อของศาสนาคริสต์มาดัดแปลงและนำเสนอใหม่ผ่านวรรณกรรมเรื่องนี้ เช่น ตัวละครร้ายวาเลนไทน์ (Valentine) มีที่มาจากนักบุญวาเลนไทน์ในสมัยกรุงโรมซึ่งมีการประกาศห้ามแต่งงาน แต่บาทหลวงวาเลนไทน์รู้สึกเห็นใจคู่รักจึงแอบจัดพิธีแต่งงานอย่างลับ ๆ ให้งานกระทั่งถูกทางการจับกุมและเสียชีวิต แต่วรรณกรรมเรื่องนี้ได้นำชื่อวาเลนไทน์มาสร้างและนำเสนอผ่านตัวละครฝ่ายร้ายต่างจากตำนานอย่างสุดขีดเพราะตัวละครไม่รู้จักรักความรักที่แท้จริง ไม่มีความเห็นใจผู้อื่นเช่นบาทหลวงวาเลนไทน์ สร้างให้กลายเป็นตัวละครที่มีลักษณะคล้ายลูซิเฟอร์ (Lucifer) ซึ่งปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิลแทน ซึ่งเป็นตัวละครที่ต้องการมีอำนาจทัดเทียมพระเจ้า จนถูกขับไล่ลงจากสวรรค์ เพราะพยายามสวมบทบาทเป็นพระเจ้าด้วยการสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ขึ้นมา ในวรรณกรรมชุดนี้ว่าวาเลนไทน์มีลักษณะและความคิดต่างจึงกลายเป็นกบฏและถูกขับไล่เช่นเดียวกับลูซิเฟอร์และ เป็นตัวละครที่ต้องการมีอำนาจทัดเทียมพระเจ้าจนถูกขับไล่ลงจากสวรรค์ ดังเช่นที่ตัวละครกล่าวถึงนามสกุลตนเองว่า “Morgenstern means ‘morning star.’ As in ‘How are thou fallen from heaven, O Lucifer, son of the morning! How are thou cut down to the ground, which didst weaken the nations!’” (Cassandra Clare, 2015: 461) วาเลนไทน์เปรียบตนเองเป็นลูซิเฟอร์ที่ต้องสูญเสียทุกอย่างและถูกขับไล่ออกจากเมืองแก้วซึ่งเป็นพื้นที่แทนสวรรค์ อีกทั้งพยายามสวมบทบาทเป็นพระเจ้าคือการสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ขึ้นมาด้วยการผสมเลือดปีศาจให้โจนาธานมอร์เก็นสเติร์นลูกชายตนเองทำให้ไร้ความเป็นมนุษย์แต่กลายเป็นเพียงอาวุธในการเอาชนะผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับตนในดับทวาลเลนไทน์จึงมีลักษณะและความคิดต่างจึงกลายเป็นกบฏและถูกขับไล่เช่นเดียวกับลูซิเฟอร์

อีกกลุ่มตัวละครคือ นักล่าเงาที่เรียกอีกชื่อว่าเนฟิลิม (Nephilim) ซึ่งตามพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาเดิมกล่าวว่าเนฟิลิมคือ มนุษย์ยักษ์ซึ่งเป็นลูกหลานของมนุษย์และเทวดาในปฐมบท (Genesis) 6: 4 “The Nephilim were on the earth in those days, and also afterwards, when the sons of God came in to the daughters of man and they bore children to them. These were the mighty men who were of old, the men of renown.” (Haper Collins Publishers, 2012: 5) ซึ่งสรุปใจความได้ว่า เมื่อบุตรชายทั้งหลายของพระเจ้าสมสู่กับบุตรสาวทั้งหลายของมนุษย์ บุตรเหล่านั้นจะเป็นคนมีอำนาจมาก ในพระคัมภีร์ไบเบิลนั้นเนฟิลิมเป็นส่วนหนึ่งของแผนชาติในการขัดขวางแผนการพระเจ้าที่จะช่วยให้มนุษย์พ้นบาป ดังข้อความนี้ “... the Nephilim were an attempt to thwart God’s plan of salvation for humanity.”⁵ แต่ในวรรณกรรมนำเอาลักษณะของเนฟิลิมพลิกกลับให้กลายเป็นวีรบุรุษแสดงให้เห็นถึงการยกเอาตัวละครในพระคัมภีร์ไบเบิลมาเล่าและตีความในรูปแบบใหม่ในมุมมองที่ต่างออกไป ให้เนฟิลิมเป็นเผ่าพันธุ์สายเลือดบริสุทธิ์ซึ่งถูกเลือกโดยเทวดาราเซียล เปรียบเสมือนชาวอิสราเอลใน

⁵Beginning and End (2013).The Mortal Instruments: City of Bones – Satanic Nephilim Deception. Retrieved January 25, 2016, from <http://beginningandend.com/the-mortal-instruments-city-of-bones-satanic-nephilim-deception/>

พระคัมภีร์ไบเบิลที่ได้รับเลือกจากพระเจ้าซึ่งมีนัยยะในการสื่อให้เห็นถึงการพยายามก้าวข้ามการแบ่งแยกชนชั้น แสดงให้เห็นว่าทุกชนชั้นล้วนมีความสำคัญและมีสิทธิ์ที่จะก้าวขึ้นมาเป็นวีรบุรุษหรือทำความดีปกป้องโลกได้เช่นเดียวกันวรรณกรรมชุดนี้นอกจากจะนำเสนอประเด็นปัญหาการกีดกันและความรุนแรงแล้วยังนำไปสู่การสอนศีลธรรมให้แก่ผู้อ่านในการเคารพความแตกต่างของผู้อื่น

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าผู้ประพันธ์ใช้กลวิธีหรือลักษณะแนวแฟนตาซีผ่านการสร้างฉากในจินตนาการ อาทิ เมืองกระดุก เมืองแก้ว ดินแดนภูต หรือนรก โครงเรื่องและตัวละครที่เหนือจริงเพื่อนำเสนอเรื่องราวของสงครามและความรุนแรง อันเป็นการสื่อให้เห็นถึงปัญหาของการกีดกันด้านชนชั้นในสังคม เปิดพื้นที่ในการวิพากษ์วิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิลอันเป็นพระคัมภีร์สำคัญของศาสนาคริสต์ซึ่งได้แฝงปัญหาเรื่องชนชั้นเอาไว้ การใช้ลักษณะแฟนตาซีทำให้เปิดโลกทัศน์ได้กว้างขึ้น เพราะหากมองว่าพระคัมภีร์ไบเบิลคือความจริงเป็นคำสอนและเรื่องราวระหว่างชนชาติอิสราเอลกับพระเจ้า โลกแฟนตาซีคือโลกสมมติที่ใช้ต่อรองกับความจริง เนื่องจากลักษณะของแฟนตาซีมีความยืดหยุ่นสามารถใช้เป็นพื้นที่หลบหลีกความจริงและเอื้อมยาปัญหาในโลกความจริง นอกจากนี้เพื่อใช้ลักษณะของแฟนตาซีที่มีโครงเรื่องและตัวละครที่มีความหลากหลายแปลกใหม่ ชับซ้อนหล่อหลอมทัศนคติในเชิงบวกด้วยเสนอให้เห็นแนวทางการยอมรับความแตกต่างหลากหลายในสังคม เพราะเบื้องหลังงานวรรณกรรมนั้นมีสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งในการส่งอิทธิพลต่อผู้ประพันธ์ วรรณกรรมแฟนตาซีชุดนี้จึงนำเสนอการลดทอนปัญหาการกีดกันด้านชนชั้นระหว่างมนุษย์ในสังคม เพราะโลกแฟนตาซีสามารถช่วยให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงความแตกต่างที่แสดงผ่านตัวละครซึ่งมีลักษณะเหนือธรรมชาติ สร้างความแตกต่างกันทั้งทางกายภาพ ภาพลักษณ์และวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจน ตามลักษณะเด่นของแต่ละเผ่าพันธุ์ซึ่งมีความแตกต่างและมีลักษณะเฉพาะเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของคนต่างชนชั้นผ่านวิธีการดำเนินชีวิตและสถานภาพความเป็นอยู่ได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นปัญหาระดับสังคมเพราะทำให้เห็นความเจ็บปวดจากการถูกกีดกันด้านชนชั้นจนนำไปสู่การใช้ความรุนแรง ดังนั้นวรรณกรรมแฟนตาซีจึงไม่ได้ถูกสร้างเพียงเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่บทบาทของวรรณกรรมแฟนตาซีเป็นเสมือนกระจกในการสะท้อนภาพมนุษย์ บอกเล่าปัญหาและความ เป็นไปของสังคมทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้การใช้ชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันอย่างมีสติและมีความคิดเพื่อส่วนรวมอยู่เสมอ และมีบทบาทในการปลดปล่อยความปรารถนาส่วนลึกในจิตใจมนุษย์ เพราะในโลกแฟนตาซีเป็นโลกที่เราสามารถควบคุมได้ ตัวเราคือเจ้าของโลกนั้นเปรียบเสมือนผู้คุมเกม การอยู่ในโลกแฟนตาซีจึงไม่จำเป็นต้องหวาดกลัวสิ่งใด เพราะท้ายที่สุดแล้วผู้อ่านจะได้เรียนรู้และทำความเข้าใจความรู้สึกของการถูกแบ่งแยกและกีดกันทางชนชั้นซึ่งเปรียบเทียบกับพระคัมภีร์ไบเบิลที่มีการแบ่งแยกชนชั้นผู้ปกครองในฐานะชนชั้นสูง ประชาชนในฐานะชนชั้นกลางและผู้ถูกปกครองในฐานะชนชั้นล่างเพื่อสร้างทัศนคติในเชิงบวกและยอมรับความเท่าเทียมกันในสังคม

2. อดิศายเลียดอำนาจเงินและการจำกัดพื้นที่: กลวิธีและจุดเริ่มต้นการกีดกันด้านชนชั้น

2.1 การกีดกันด้านชนชั้นระหว่างเผ่าพันธุ์

วรรณกรรมชุด *เดอะมอร์ทอล อินสตรูเม้นส์* เผยให้เห็นปัญหาการกีดกันด้านชนชั้นผ่านเผ่าพันธุ์ในฐานะตัวแทนของกลุ่มคนแต่ละชนชั้นในสังคมผ่านการได้รับมรดกทางสายเลือดซึ่งเป็นสิ่งกำหนดตัว

คนและจุดยืนในสังคมมาตั้งแต่กำเนิดซึ่งเป็นการแบ่งชนชั้นแบบดั้งเดิมและปัจจุบันยังคงมีอยู่
 วรรณกรรมชุดนี้นำเสนอการแบ่งชนชั้นผ่านการถ่ายทอดเหมือนระบบศักดินาโดยผ่านการสืบทอด
 ในตระกูลทางสายเลือด โดยให้ตัวละครนักล้าเงาซึ่งผู้สืบสายเลือดเทวดาเป็นชนชั้นสูง ถัดมาคือ
 มนุษย์ผู้ที่ไม่ได้สืบสายเลือดเทวดาเป็นชนชั้นกลาง ชาวบาดาลผู้ที่มีสายเลือดผสมระหว่างมนุษย์
 กับปีศาจเป็นตัวแทนของชนชั้นล่างซึ่งเป็นทรัพย์สินของนักล้าเงา ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับข้อความ
 ในพระคัมภีร์ไบเบิลที่กล่าวถึงพอมดแม่มดซึ่งตัวเป็นตัวละครหนึ่งในชาวบาดาลไว้ใน Leviticus
 (เลวีนิติ) 19-20 ว่าห้ามไปหาพอมดแม่มดเพราะจะเป็นมลทิน หากผู้ใดไปพบคนเหล่านี้จะต้องโทษ
 ถึงตาย ดังนี้ 19: 31 “Do not turn to mediums or necromancers; do not seek them
 out, and make yourselves unclean by them: I am the LORD your God.” และ 20:27
 “A man or a woman who is a medium or a wizard shall be put to death; they shall
 be stoned to death, their blood is upon them.” (Haper Collins Publishers, 2012:
 98-99) จากข้อความนี้แสดงให้เห็นถึงการกีดกันด้านชนชั้น พอมดแม่มดหมอผีเป็นสิ่งมีชีวิตที่ไร้ค่า
 ดังนั้นการพบคนเหล่านี้จึงเป็นมลทินเพราะไม่ใช่กลุ่มคนที่พระเจ้าเลือก มิได้มีอำนาจที่แท้จริงเช่น
 พระเจ้า คนเหล่านั้นจึงสมควรตายกล่าวคือเป็นชนชั้นที่ไร้ค่าเช่นเดียวกับทัศนคติที่นักล้าเงามีต่อ
 ชาวบาดาล และชนชั้นที่ต่ำสุดคือ ปีศาจที่มีสายเลือดไม่บริสุทธิ์ต่างจากนักล้าเงาที่มีต้นกำเนิดจาก
 เทวดาซึ่งเป็นสายเลือดบริสุทธิ์ตั้งแต่ต้นที่ตัวละครฮอดจ์สตาจด์แควเทอร์เล่าถึงที่มาของนักล้าเงาหรือ
 เนฟิลิมว่าเนฟิลิมเกิดจากเทวดาราชเซียลผสมเลือดของตนลงในถ้วยมรตัยและผู้ที่ได้ดื่มเลือดจาก
 ถ้วยนี้จะกลายเป็นนักล้าเงารวมถึงลูกหลานของพวกเขา “[...]the Angel Raziel, who mixed
 some of his own blood with the blood of men in a cup, and gave it to those men
 to drink. Those who drank the Angel’s blood became Shadowhunters, as did their
 children and their children’s children. [...]” (Cassandra Clare, 2015: 90) จากการเล่า
 ของฮอดจ์พบว่า เมื่อนักล้าเงามองตนเองว่าสืบเชื้อสายมาจากเทวดาซึ่งเปรียบได้กับชาวอิสราเอลใน
 พระคัมภีร์ไบเบิลกลุ่มคนที่พระเจ้าเลือกจึงถูกเผ่าพันธุ์อื่นว่าต่ำต้อยกว่าและไม่ใช่พรคนพวกตนเอง
 จึงพยายามครอบงำความคิด ผ่านการตอกย้ำซ้ำ ๆ ให้ชาวบาดาลเกิดความรู้สึกอยู่ในฐานะชนชั้นล่าง
 ที่เป็นรอง อีกทั้งการกล่าวถึงที่มาของตนเช่นนี้เป็นการยกระดับฐานะชนชั้นของตนเองให้เหนือกว่า
 และด้วยอคติทางสายเลือดนี้ทำให้ตัวละครวาลเลนไทน์ซึ่งเป็นนักล้าเงาพยายามจะกำจัดชาวบาดาล
 ให้หมดไปจากโลก การแสดงออกของตัวละครไม่เพียงแสดงให้เห็นอคติทางสายเลือด แต่ยังแสดง
 ให้เห็นถึงความหวาดกลัวและความกังวลต่อกลุ่มชนชั้นอื่น หากทุกเผ่าพันธุ์มีชนชั้นหรือความ
 เท่าเทียมกันอาจเกิดการต่อต้านอำนาจของนักล้าเงาและจะทำให้สูญเสียวินัยที่เคยมี จึงต้องผลัก
 ให้เผ่าพันธุ์อื่นออกไปจากพื้นที่ของตนเอง ยึดยึดความเป็นอื่น สร้างความรู้สึกด้อยค่าและทำให้
 รู้สึกไร้อำนาจในการต่อรองให้แก่ชาวบาดาล เช่นที่ชาวบาดาลพยายามไม่ละเมิดกฎของภาคีหรือ
 มีปัญหากับนักล้าเงาเพราะเห็นว่าการลุกขึ้นต่อต้านอำนาจของนักล้าเงามีแต่จะสร้างผลเสียให้กับ
 ตนเองและเผ่าพันธุ์ของตน ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าชาวบาดาลถูกจัดอยู่ในฐานะคนนอก เหมือนกลุ่มคน
 ขาขอบ ดูไร้วัฒนธรรมป่าเถื่อนและเป็นคนละระดับชั้นเพราะไม่มีอำนาจต่อรองใด ๆ ซึ่งลักษณะ
 แพนตาซีสามารถสร้างโครงเรื่อง ลักษณะตัวละคร ฉาก รวมถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่

แตกต่างมีบทบาทแสดงให้เห็นถึงความไม่เสมอภาคที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

การกีดกันชนชั้นนั้นอีกแบบหนึ่งคือการแบ่งแยกชนชั้นผ่านสถานะทางเศรษฐกิจ โดยการแบ่งแยกชนชั้นได้รับแนวคิดมาจากแนวคิดแบบมาร์กซิสต์ (Marxism) ที่สะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมมีการแบ่งแยกชนชั้นตามระดับของของมั่งคั่งร่ำรวย กล่าวคือใช้อำนาจทางการเงินเป็นตัวการจำแนกคนในสังคมออกจากกัน กลายเป็นโครงสร้างทางสังคมทำให้เกิดเป็นการแบ่งแยกชนชั้นคือชนชั้นบน ชนชั้นกลางและชนชั้นล่าง ความสัมพันธ์ทางสังคมเช่นนี้มีสาเหตุจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะระบบทุนนิยมที่เข้ามามีอิทธิพลในสังคมซึ่งเอื้อต่อการสนับสนุนให้คนในสังคมแสวงหาปัจจัยทางการเงินเพื่อยกระดับฐานะของตนให้เหนือกว่าผู้อื่น ผู้มีฐานะดีจึงอยู่ในสถานะได้เปรียบและใช้อำนาจของเงินกดขี่ชนชั้นล่างได้ “เป็นการใช้อำนาจโดยไม่ต้องใช้กำลังแต่ใช้ชุดมการณ์ คำนิยมการยกระดับฐานะเป็นการสืบทอดอำนาจของชนชั้นที่มีอำนาจในสังคมขณะนั้น ซึ่งจะสร้างอำนาจของตนผ่านสถาบันต่าง ๆ เช่น ศาสนา สถาบันการศึกษา ปลุกฝังให้คนในสังคมยึดถือตามอุดมการณ์ของตน ดังนั้นชนชั้นจึงสามารถสร้างขึ้นได้” (สุเรช โชติอุดมพันธ์, 2559: 192-193) เช่นเดียวกับแนวคิดของ เรย์มอนด์วิลเลียมส์ นักวิชาการวรรณกรรมที่สนใจประเด็นเรื่องชนชั้นได้อธิบายลักษณะของชนชั้นไว้ว่าชนชั้นสามารถสร้างขึ้นได้ แม้ไม่ได้มีบรรดาศักดิ์ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาในระดับสูงสามารถเป็นบันไดให้มนุษย์ปีนขึ้นไปอยู่ในตำแหน่งชนชั้นที่ดีกว่ารากเหง้าตนกำเนิดของตนได้ โดยปัจจุบันใช้คำว่า “ชนชั้น” (class) เพราะเป็นคำที่ครอบคลุมมากที่สุด ในอดีตมีการใช้อุปมาหรือเปรียบเทียบอยู่สามคำ คำแรกคือ standing เป็นระดับหรือตำแหน่งหน้าที่ของคนในสังคมว่าอยู่ในระดับไหน คำที่สองคือ stepping เป็นการเลื่อนขั้นทางสังคม เช่น การศึกษาหรือความมั่งคั่งร่ำรวยทำให้กลายเป็นคนชั้นสูงขึ้นได้ และสุดท้าย arranging in row คือการจัดระเบียบหรือเรียงลำดับให้อยู่ในระดับชั้น ดังที่จะเห็นได้จากข้อความนี้ “The essential history of the introduction of class, as a word which would supersede older names for social divisions, relates to the increasing consciousness that social position is made rather than merely inherited. All the older words, their essential metaphors of standing, stepping and arranging in rows, belong to a society in which position was determined by birth.” (Raymond Williams, 1976: 61-62) เมื่อนำแนวคิดนี้มาวิเคราะห์วรรณกรรมชุดนี้จะเห็นว่าวรรณกรรมได้นำเสนอการแบ่งชนชั้นผ่านสถานะทางการเงินของนักล่าเงา นักล่าเงาทั่วไปจะได้รับเงินอย่างเท่าเทียมกันจากการทำงาน แต่ผู้มีตำแหน่งสูงในภาคี (The Clave) หรือผู้มีหน้าที่รับขอบสูง เช่น ผู้ดูแลสถาบันจะได้รับเงินเดือนสูงกว่า แต่นักล่าเงามีวิธีการหาเงินให้ร่ำรวยขึ้น โดยทรัพย์สินของชาวบาดาลหรือปีศาจที่ถูกนักล่าเงาสังหารจะตกเป็นทรัพย์สินของนักล่าเงาคนนั้นทั้งหมด การฆ่าชาวบาดาลหรือปีศาจจึงอาจเรียกได้ว่าเป็นธุรกิจอย่างหนึ่งของนักล่าเงาเพราะมองว่าชาวบาดาลและปีศาจเป็นชนชั้นที่ต่ำกว่า ฉะนั้นจึงสามารถเอาเปรียบและแสวงหาผลประโยชน์จากพวกเขาได้ จึงมีการคัดค้านการทำพันธะไมตรีกับชาวบาดาลเพราะเป็นการกระทบต่อการหารายได้ของนักล่าเงา ดังนั้นจะพบว่านักล่าเงาแม้ไม่ได้เกิดในตระกูลเก่าแก่ก็สามารถเลื่อนสถานะทางสังคมของตนผ่านอำนาจทางการเงินได้ ซึ่งการกระทำของนักล่าเงาที่กระทำต่อชาวบาดาลและปีศาจเปรียบเหมือนการกีดกันทางชนชั้น โดยให้

ตนเองอยู่ในชนชั้นสูงซึ่งสามารถเอาเปรียบชาวบาตลและปีศาจได้ ขณะที่ชาวบาตลและปีศาจไม่มีอำนาจทางการเงินให้ต่อรอง

ทว่าวรรณกรรมชุดนี้ได้นำเสนอเพียงปัญหาชนชั้นผ่านความแตกต่างทางด้านอคติทางสายเลือดและการเงินเท่านั้น แต่ได้แสดงให้เห็นการกีดกันทางชนชั้นผ่านพื้นที่ที่มีอาณาเขตบริเวณของตนเองตัดขาดจากกันอย่างชัดเจนว่าพื้นที่ส่วนไหนเป็นของเราและส่วนไหนเป็นของเขา และพื้นที่แสดงให้เห็นถึงระดับของอำนาจทางชนชั้นด้วย เช่น ตัวละครเจซนักร่ำเฒ่าเข้าไปก่อเรื่องทะเลาะวิวาทในผับของมนุษย์หมาป่า หรือที่เจซและเพื่อน ๆ บุกเข้าดินแดนภูตโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งยังฆ่าอัศวินภูตตายแม้ว่าอยู่ในดินแดนของภูต แต่กลับกลายเป็นว่าดินแดนซึ่งเป็นบ้านหรือพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับเผ่าพันธุ์ของตนก็ยังไม่สามารถคุ้มครองตนเองได้ เพราะอำนาจของชนชั้นสูงอย่างนักล่าเงาที่มีมากกว่า อีกสถานการณ์หนึ่งแสดงให้เห็นได้ชัดเจนคือการที่เจซใช้อำนาจของภาคีบีบให้แม็กนัส เบน พอมดช่วยฟื้นความทรงจำให้คลารี โดยข่มขู่ว่าหากแม็กนัสไม่ช่วยจะต้องมีปัญหากับภาคีดังบทสนทนา “And if I don’t help you?” Jace spread his hands wide. The rune tattoos on his palms stood out stark and black. “Maybe nothing. Maybe a visit from the Silent City.[...] “It’s no choice at all,” said Jace.” (Cassandra Clare, 2015: 240) คำพูดของเจซมิใช่การขอร้องแต่ดูเหมือนเป็นการข่มขู่แม็กนัสเสียมากกว่า ทั้งที่ขณะนั้นเขาอยู่ในบ้านของแม็กนัส แต่กลับไม่มีความยำเกรงหรือให้ความเคารพเจ้าของสถานที่เพราะถือว่าตนเองมีฐานะทางสังคมที่สูงและมีเกียรติกว่า การกีดกันทางพื้นที่เช่นนี้เป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างชนชั้น ดังนั้นแม้ว่าภาคีนักร่ำเฒ่าจะทำสัญญาพันธไมตรีกับชาวบาตล ทว่าก็ไม่ได้มองว่าชาวบาตลอยู่ในระดับชนชั้นเดียวกับตน แต่อยู่ในฐานะของความเป็นอื่น ต่ำต้อยกว่าและเป็นชนชั้นที่ถูกปกครอง จึงสามารถใช้อำนาจของตนเอาเปรียบชาวบาตล จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการกีดกันเชิงพื้นที่ไม่เพียงทำให้เกิดการแบ่งเขตแดนแยกเผ่าพันธุ์เท่านั้น แต่จะพบว่าพื้นที่อาศัยของแต่ละเผ่าพันธุ์บ่งบอกถึงสถานภาพทางชนชั้นของเผ่าพันธุ์นั้นอีกด้วย เพราะในขณะที่ชาวบาตลอาศัยอยู่ในที่รกร้าง เขตพื้นที่อันตราย พื้นที่ของชาวต่างชาติ และไม่มีคนต้องการทำให้เปรียบเสมือนชาวบาตลเป็นเพียงพลเมืองชั้นสอง และเผ่าพันธุ์ปีศาจต้องอาศัยในพื้นที่ที่มีบรรยากาศเป็นเมืองร้างไร้สิ่งมีชีวิตนักล่าเงากลับอาศัยอยู่สถาบันซึ่งสามัญชนมองจากภายนอกจะเห็นเป็นโบสถ์เก่าแสดงให้เห็นว่านักล่าเงาอยู่ในพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ เมืองกระดุกและเมืองแก้วถูกบรรยายว่าความงดงามแบบโบราณให้ความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย เปรียบเหมือนโลกในอุดมคติหรือสวรรค์ที่สำคัญคือชาวบาตลหรือปีศาจมีอาจล่งล่าเข้าพื้นที่นักล่าเงาได้ แต่จะพบว่านักล่าเงาบุกรุกเข้าพื้นที่ของชาวบาตลได้โดยไม่ได้รับความผิดใด เช่นการที่เจซและคลารีบุกเข้าโรงแรงดุมอร์ตที่อยู่ของแวมไพร์ แม้ทำไปเพราะต้องการช่วยไซมอนแต่พวกเขาควรเข้าไปอย่างสันติวิธีตามกฎหมายที่订ร่วมกันไว้ ไม่ใช่บุกเข้าไปพร้อมอาวุธ ซึ่งประเด็นเรื่องพื้นที่เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่เห็นชัดในพระคัมภีร์ไบเบิล นักล่าเงาเปรียบเสมือนชาวอิสราเอลผู้ถูกเลือกให้ได้เป็นเจ้าของพื้นที่ที่พระเจ้ามอบให้ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ต่างจากชนชาติอื่น ดังที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิลเล่มเลวีนิติ (Leviticus) บทที่ 20: 24 ซึ่งกล่าวไว้ว่า “But I have said to you: You shall inherit their land, and I will give it to you to possess, a land flowing with milk and honey.”

(HaperCollinsPublishers, 2012: 99) สรุปได้ว่าพระเจ้าจะมอบแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์แก่ชาวอิสราเอล ดังนั้นพื้นที่จึงเป็นอีกสัญญาณหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคม ทำให้เห็นระดับฐานะทางชนชั้นที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนหรือที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิลในพระราชบัญญัติ (Deuteronomy) 20: 12-14 ดังนี้ “20: 12But if it makes no peace with you, but makes war against you, then you shall besiege it. 20:13 And when theLORD your God give it into your hand, you shall put all its males to the sword,20: 14but the women and little ones, the livestock, and everything else in the city, all the spoil, you shall take as plunder for yourselves. And you shall enjoy the spoil of your enemies, which the LORDyour God has given you.” (Haper Collins Publishers, 2012: 162) ดังที่กล่าวมานี้พระคัมภีร์ไบเบิลแสดงให้เห็นว่าแม้ชาติพันธุ์อื่นจะไม่ทำสงครามด้วย แต่อิสราเอลก็มองชนชาติอื่นในฐานะต่ำกว่า เพราะพระเจ้าประทานอำนาจให้แก่พวกเขาแล้วจึงสามารถ รุกล้ำพื้นที่และตัดทวงเอาผลประโยชน์จากชาติพันธุ์อื่นได้เนื่องจากอยู่ในสถานะสูงกว่า ฉะนั้นนักร้องเงาซึ่งเปรียบเสมือนชาวอิสราเอลในพระคัมภีร์ไบเบิลซึ่งเป็นผู้ถูกเลือกจากพระเจ้าจึงเป็นชนชั้นสูงกว่าและใช้อำนาจเหนือกว่านั้นเป็นข้ออ้างในการรุกราน กระทำ ความรุนแรงถูกเหยียดหยามทั้งทางกายและวาจาได้โดยไม่รู้สึกผิดแสดงให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันผ่านการมองผู้อื่นอยู่ในชนชั้นที่ต่ำกว่า

2.2 การกีดกันด้านชนชั้นในเผ่าพันธุ์เดียวกัน

เดอะมอร์ทอล อินสตรูเมนส์ ไม่เพียงนำเสนอการกีดกันชนชั้นระหว่างเผ่าพันธุ์เท่านั้น แต่พบว่าแม้ในเผ่าพันธุ์เดียวกันก็มีความไม่เท่าเทียมกัน เช่นเดียวกับที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิล จะพบว่ามีการแบ่งระดับชนชั้นในเผ่าพันธุ์เดียวกันเอง โดยมีกษัตริย์เป็นผู้ปกครองซึ่งปรากฏในพระคัมภีร์เล่มซามูเอลไปจนถึงพงศ์กษัตริย์ อีกทั้งยังมีปุโรหิตทำหน้าที่ใกล้ชิดกับพระเจ้านี้ มีเครื่องแต่งกายที่ทำจากของมีค่าทำจากทองคำ พลอย และผ้าชั้นดี โดยปุโรหิตเป็นผู้ทำพิธีศักดิ์สิทธิ์ ตัดสินคดีความเป็นแพथย์ทำการรักษาผู้เจ็บป่วยซึ่งพบการบรรยายถึงตำแหน่งปุโรหิตในพระคัมภีร์ไบเบิลเล่มอพยพ 28-29 และชาวบ้านธรรมดาแสดงให้เห็นถึงระดับชั้นอำนาจที่ไม่เสมอภาคกัน ซึ่งวรรณกรรมชุดนี้ได้นำเสนอการกีดกันด้านชนชั้นในเผ่าพันธุ์เดียวกันเช่นกัน ดังที่จะเห็นได้จากทุกเผ่าพันธุ์มีการแบ่งชนชั้นกันอย่างชัดเจน เริ่มจากเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่มีระดับชั้นหรือสถานภาพไม่เท่าเทียมกัน แบ่งได้ 5 ชนชั้น คือ นักร้องเงาตระกูลเก่าแก่หรือชนชั้นสูงที่มีอภิสิทธิ์มากกว่านักร้องเงาทั่วไปที่ไม่ได้สืบเชื้อสายมาจากตระกูลเก่าแก่หรือไม่ได้มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย เช่น ฮอดจ์สตาร์คเวทเธอร์ เขาเป็นนักร้องเงาธรรมดาคนหนึ่งไม่ใช่คนในตระกูลเก่าหรือมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี เขาเข้าร่วมชมกำลัง (The Circle) กับวาเลนไทน์ แต่เมื่อถูกจับได้กลับถูกลงโทษหนักกว่าคนอื่นคือถูกสาปให้อยู่แต่ในสถาบันนักร้องเงาไม่มีสิทธิ์ออกมาข้างนอก ต่างจากครอบครัวโลว์วู้ดที่มีเส้นสายในภาควิกตออย่างจากที่ผู้ประพันธ์บรรยายดังนี้ “The Lightwoods, who had connections to the highest families in the Clave, got off with a far lighter sentence than Hodge. A curse had been laid on him: He would go with them, but if

ever he were to leave the hallowed ground of the Institute, he would be instantly slain.” (Cassandra Clare, 2015: 422-423) จากข้อความที่ยกมานี้แสดงให้เห็นว่าไม่เพียงสายเลือดเก่าแก่เท่านั้นที่จะได้รับอภิสิทธิ์เหนือคนอื่น ความร่ำรวยเป็นอีกส่วนหนึ่งที่แบ่งแยกชนชั้นของนักล่าเงาเช่นกัน เพราะการมีความสัมพันธ์กับชนชั้นสูงมิได้หมายถึงเพียงการเป็นตระกูลเก่าแก่เท่านั้น แต่หมายถึงตระกูลที่มีความมั่งคั่งอีกด้วย เป็นเหตุผลให้ครอบครัวโลด์วูดซึ่งมีครอบครัวชนชั้นสูงคุ้มครองจึงไม่ต้องโดนค่าสาปเช่นฮอดจ์ พวกเขาออกไปข้างนอกได้ตามปกติ หรือกลับไปยังเมืองแก้วบ้านเกิดของตนได้ ผิดกับฮอดจ์ ที่ทำได้เพียงโยกย้ายบ้านเกิดและตัวตนของตัวเองเท่านั้น เพราะการอยู่สถาบันในสายตาเขาไม่ต่างจากกรงขังอิสรภาพซึ่ง สิ่งนี้เกิดขึ้นเพียงเพราะเขามาจากครอบครัวธรรมดาและไม่มีความสัมพันธ์กับตระกูลชนชั้นสูงที่จะสามารถช่วยเขาได้ทั้งที่ความผิดมีเท่ากับคนอื่นในชุมก้ำลาง

ลำดับต่อไปคือนักล่าเงาเลือดผสม วรรณกรรมเผยให้เห็นถึงการกีดกันทางชนชั้นซึ่งเด็กมิได้เกี่ยวข้องต้องรับผลนั้นไปด้วย ในพระคัมภีร์ไบเบิลเล่มมาลาคี (Malachi) ได้กล่าวถึงการแต่งงานกับคนต่างชาติหรือคนที่นับถือพระเจ้าองค์อื่นไว้ว่าสมควรได้รับโทษดังที่กล่าวไว้ “2: 11 Judah has been faithless, and abomination has been committed in Israel and in Jerusalem. For Judah has profaned the sanctuary of the LORD, which he loves, and has married the daughter of a foreign god. 2: 12 May the LORD cut off from the tents of Jacob any descendent of the man who does this, who brings an offering to the LORD of hosts!” (Haper Collins Publishers, 2012: 802) ในวรรณกรรมการมีสายเลือดของเผ่าพันธุ์อื่นปนกับสายเลือดเทวดาทำให้ตัวละครบางตัวถูกมองเป็นผู้ที่อยู่ในสถานะต่ำต้อยในสังคมนักล่าเงาเท่านั้น อาทิตัวละครสองพี่น้อง เฮเลนและมาร์ก แบล็คธอร์น ลูกครึ่งนักล่าเงาและภูต พ่อของเขาเป็นนักล่าเงาส่วนแม่เป็นภูต ทั้งสองเติบโตมาอย่างนักล่าเงาเมื่อถึงเกณฑ์กำหนดเข้าทดสอบพวกเขาสามารถผ่านการทดสอบของนักล่าเงาได้ สภาจึงจำใจยอมรับเข้ามาเป็นนักล่าเงาแม่ไม่พอใจนักเพราะไม่ใช่สายเลือดเทวดาบริสุทธิ์ตามที่ได้บรรยายไว้ดังนี้ “[...] Mark’s mother had been a princess of the Seelie Court; she had had an affair with Andrew Blackthorn that had produced two children, [...] Julian’s father had taken in his half-faerie children and raised them as Shadowhunters. Shadowhunter blood was dominant, and though the Council didn’t like it, they would accept part-Downworlder children in to the Clave as long as their skin could tolerate runes.” (Cassandra Clare, 2015: 16-17) จากบทบรรยายนี้จะเห็นได้ว่า แม้สภาจะยอมรับสองพี่น้อง หรือทั้งสองเติบโตและถูกเลี้ยงดูเลี้ยงนักล่าเงาแต่ยังคงถูกกีดกัน อีกทั้งต้องอดทนกับการได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียม จึงมีสภาพไม่ต่างจากคนนอก ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมอย่างแท้จริง เพราะเมื่อเกิดสงครามซึ่งเผ่าพันธุ์ภูตเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ทั้งสองคนจึงถูกกีดกันออกไปจากสังคมนักล่าเงา ภาติประมุขตกลงกันไม่ให้ช่วยเหลือมาร์ก แบล็คธอร์นซึ่งถูกขังอยู่ในแผ่นดินภูตอย่างถาวร และเฮเลนถูกส่งให้ไปประจำการสถาบันในรัสเซียซึ่งห่างไกล ทั้งที่ทั้งสองพี่น้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพ่ายศึคนักล่าเงา อีกทั้งมาร์กยังช่วยส่งข่าวให้นักล่าเงารู้ว่าภูตพ่ายแพ้ แต่อย่างไรก็ตามเลือดภูตในตัวยังเป็นสิ่งสกปรกในสายตาของนักล่าเงา

เพราะถูกเป็นเผ่าพันธุ์เจ้าเล่ห์ดังที่ปรากฏในการประชุมภาติ “Both Mark and Helen Blackthorn have the blood of faeries in them.” [...] “And the blood of faeries,” said Balogh “She can lie. We’ve already been tricked by one of her sort, to our sorrow. I say we strip her Marks--” (Cassandra Clare, 2015: 570) เหตุการณ์ได้เลี้ยวในสภากึ่งเลือดภูตในตัวมาร์กและเฮเลนนี้เองส่งผลให้ครอบครัวแบล็คธอร์นซึ่งไร้เสาหลักเพราะพ่อเสียชีวิตในสงครามกลายเป็นเด็กบ้านแตก พี่สาวคนโตที่ควรจะได้อยู่ดูแลน้องกลับถูกไล่ให้ไปอยู่ที่อื่นและต้องผลักรถให้แก่น้องชายวัยสิบสองปีดูแลน้องอีกสามคนแทน ซึ่งสภาให้ความสำคัญกับสายเลือดเป็นหลักโดยไม่มองว่าเฮเลนและมาร์กมิได้กระทำผิดใด แม้จะมีการไม่เห็นด้วยกับความคิดของนักล่าเงาบางคนที่ไม่ไว้วางใจภูต แต่สุดท้ายแล้วสภาต้องตัดสินใจตามเสียงข้างมาก ดังที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าแม้กระทั่งในเผ่าพันธุ์เดียวกันก็ยังมี การแบ่งชนชั้นด้วยเช่นกันทั้งเฮเลนและมาร์กแบล็คธอร์นถูกทำให้อยู่ในสถานะต่ำต้อยกว่านักล่าเงาทั่วไป การแต่งงานหรือมีความสัมพันธ์กับคนต่างเผ่าพันธุ์จึงไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม ทายาทของชนกลุ่มนี้จึงถูกลดสถานะลง เช่นเฮเลนและมาร์กแม้ผ่านการทดสอบ แต่เป็นได้เพียงพลเมืองชั้นรองหรือนักล่าเงาเลือดผสมเท่านั้น ทำให้เห็นอคติของนักล่าเงาที่มีต่อเผ่าพันธุ์อื่นแม้สงครามจะจบลงแล้ว แต่สุดท้ายนักล่าเงาเลือดผสมก็ถูกแยกออกจากสังคม แม้ไม่ได้กระทำผิด เพราะอคติที่ตัดสินค่าของมนุษย์ที่สายเลือดไม่ได้วัดค่าที่จิตใจ

ชนชั้นต่อมาคือนักล่าเงาเปลี่ยนพันธุ์คือตัวละคร ลูเซียน เกรย์มาร์ก ถูกเปลี่ยนสถานะสายเลือดเวทาคให้กลายเป็นเลือดมลินเพราะได้รับเชื้อมนุษย์หมาป่า เมื่อกลายเป็นมนุษย์หมาป่าแล้วจึงต้องเนรเทศตนเองออกจากสังคมนักล่าเงากลายเป็นคนนอก ที่สุดคือถูกมองว่าไม่ควรมีชีวิตอยู่เพราะทำให้สายเลือดแปดเปื้อนมลินดังที่เห็นได้จากคำพูดของอะเมทิสพี่สาวของเขาที่กล่าวว่า การตายอาจเป็นทางออกที่ดีที่สุดสำหรับลูเซียน “He said he was afraid that if he did have it, if he’d become a were-creature, that Valentine would ask him to kill himself, and I said ... I said *maybethat would be the best thing.*” (Cassandra Clare, 2015: 142) จากคำพูดนี้จะเห็นว่าลูเซียนถูกทำให้กลายเป็นคนนอกในสายตาของนักล่าเงาและคนในครอบครัวสถานะของลูเซียนจึงเหมือนคนไร้ตัวตนเพราะเขาเติบโตมาในสังคมแบบนักล่าเงา แต่สุดท้ายต้องเปลี่ยนชีวิตไปใช้ชีวิตแบบมนุษย์หมาป่าซึ่งมีวัฒนธรรมอยู่ร่วมกันเป็นฝูง ในช่วงแรกทำให้เขาเข้ากับฝูงไม่ได้ แม้จะเป็นจำฝูง แต่ก็รู้สึกได้ว่าคนในฝูงไม่ยอมรับเพราะเคยเป็นนักล่าเงามาก่อน แต่ที่ทุกคนทำตามคำสั่งเพราะเป็นกฎเท่านั้น ซึ่งทำให้เห็นว่าการเป็นนักล่าเงาเปลี่ยนพันธุ์มิเพียงถูกรังเกียจจากนักล่าเงาเท่านั้น แต่ในความคิดของมนุษย์หมาป่าลูเซียนก็เป็นอื่นเช่นกัน เมื่อต้องใช้ชีวิตในโลกปกติลูเซียนจึงเป็นเพียงเจ้าของร้านหนังสือเก่า และไม่เข้าร่วมฝูงกับมนุษย์หมาป่าคนอื่น

ชนชั้นล่างสุดในบรรดามนุษย์คือสามัญชน คนธรรมดาที่ไม่รู้เรื่องโลกนักล่าเงา นักล่าเงาจึงมองสามัญชนเป็นเสมือนผู้ถูกปกครองและต้องได้รับการปกป้องเพราะมีลักษณะอ่อนแอ ไม่แข็งแรงและฉลาดเท่ามนุษย์ที่เป็นนักล่าเงา เห็นได้จากการที่วาเลนไทน์ดูถูกการศึกษาของสามัญชน “I forget how regrettably lax mundane education is,” Valentine said.” (Cassandra Clare, 2015: 461) หรือที่เจซตาคนขับแท็กซี่ว่าสมองกลวง “Turn left! Left! I said to take Broadway, you brain-dead moron!” (Cassandra Clare, 2015: 204) คำพูดเหล่านี้แสดงให้

เห็นถึงการถูกคนสามัญชนว่ามีอาจเทียบเท่านักล่าเงาซึ่งเป็นกลุ่มคนที่พระเจ้าเลือกได้ หรือจะเห็นได้จากสามัญชนที่รู้สึกถึงความด้อยค่าของตนเองเช่นที่ไซมอนต้องการออกจากสถาบันนักล่าเงาในขณะที่เขายังเป็นมนุษย์อยู่เพราะสถาบันนักล่าเงาไม่ใช่พื้นที่ของสามัญชนโดยบอกว่า “I’ve been here too long, I think. Mundanes like me don’t belong in a place like this.” (Cassandra Clare, 2015: 338) คำพูดของไซมอนแสดงให้เห็นถึงความด้อยกว่าของตนเองที่นักล่าเงาสรางขึ้นและทำให้เขารู้สึกเช่นนั้น

มิใช่เพียงกลุ่มนักล่าเงาเท่านั้นที่มีการแบ่งชนชั้นในเผ่าพันธุ์เดียวกัน จากวรรณกรรมจะพบว่า เผ่าพันธุ์ชาวบาดาลก็มีการแบ่งระดับของผู้ปกครองหรือหัวหน้ากลุ่มและผู้ถูกปกครองหรือสมาชิกในกลุ่มที่ต้องทำตามคำสั่งหัวหน้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกันเช่นมนุษย์หมาป่าต้องมีจำฝูง แวมไพร์มีหัวหน้ากลุ่ม ภูตมีราชาเป็นผู้ปกครอง และพอมดแม่มดมีตัวแทนตัวนำซึ่งเป็นผู้มีเวทย์ระดับสูงและมีชีวิตอยู่มานานหลายร้อยปี ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างจากฝูงหมาป่าที่ต้องมีหัวหน้าและรองหัวหน้าคอยออกคำสั่งและลูกน้องต้องจงรักภักดีทำตามคำสั่งของหัวหน้าเสมอ เห็นได้จากเหตุการณ์ที่ลูเซียนสั่งให้ลูกน้องรออยู่ข้างนอกเพราะนี่คือคำสั่ง “I need you out here, Alaric. I’m sorry. That’s an order.” Alaric’s eyes flashed resentfully, but he stepped (Cassandra Clare, 2015: 444) จากข้อความที่ยกมานี้เผยให้เห็นว่าสิ่งมีชีวิตแม้จะอยู่ในชนชาติหรือเผ่าพันธุ์เดียวกันก็ยังมี การแบ่งแยกชนชั้น ซึ่งวรรณกรรมได้วิจารณ์ให้เห็นว่าการแบ่งแยกชนชั้นไม่ยุติธรรม เช่นอลาริกที่ไม่เห็นด้วยกับลูเซียนแต่ก็ไม่สามารถขัดคำสั่งได้ เพราะไม่ได้อยู่ในระดับเดียวกับลูเซียนทำให้ไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่สามารถกระทำตามที่ตนเองคิดและตัดสินใจเองได้ อีกทั้งลูกฝูงหลายคนต้องตายขณะบุกเข้าไปช่วยโจเซลินทั้งที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องใดด้วย แต่ต้องทำตามคำสั่งของจำฝูง

เผ่าพันธุ์ปีศาจก็มีการแบ่งชนชั้นเช่นกันโดยแบ่งเป็นเจ้าผู้ปกครองซึ่งเป็นปีศาจที่มีพลังอำนาจสูงเช่น ลิลิธหรืออัลโมเดิส “Asmodeus is the one of the Greater Demons of the abysses between world” [...] “Like Abaddon?” Simon inquired. “He was a Greater Demon.” “Far more powerful than that. Asmodeus is a Prince of Hell—there are nine of them. (Cassandra Clare, 2015: 430) ดังบทสนทนานี้แสดงให้เห็นถึงลำดับชั้นของปีศาจที่ไม่เท่าเทียมกัน ปีศาจไม่ได้แข็งแกร่งหรือมีพลังมากทุกตัว แต่มีการแบ่งชนชั้นเป็นเจ้าชายของโลกปีศาจและลูกน้องซึ่งมีพลังน้อยกว่าตายง่ายกว่า ซึ่งส่วนใหญ่คือปีศาจที่นักล่าเงาสามารถจัดการได้ การกีดกันทางชนชั้นในเผ่าพันธุ์เช่นนี้ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมกัน ขณะที่เจ้าปีศาจมีพลังอำนาจมากสามารถแปลงกายเป็นมนุษย์ เข้าออกดินแดนนรกได้อย่างอิสระ อาศัยอยู่ในเขตบริเวณที่ดี ต่างจากปีศาจทั่วไปที่ต้องอาศัยอยู่ตามถ้ำหากินท่ามกลางอากาศร้อนระอุของแดนนรก ยื้อแย่งเหยื่อกันกินเพื่อเอาชีวิตรอด

จากที่กล่าวมานี้ทำให้เห็นว่าวรรณกรรมชุด*เดอะมอร์ทอล อินสตรูเมนส์* ได้อ้างแนวคิดจากพระคัมภีร์ไบเบิลสะท้อนให้เห็นเรื่องราวและความคิดต่างของผู้ประพันธ์ ที่เห็นว่าการอ้างสายเลือดเทวดาหรือการนำศาสนามาอ้างว่าเผ่าพันธุ์ของตนเป็นผู้ถูกเลือกจึงเหนือกว่า เป็นชนชั้นสูงกว่าเพื่อการกระทำความรุนแรงต่อเผ่าพันธุ์และชนชั้นอื่นก่อให้เกิดสงครามในที่สุด การแสดงออกเช่นนี้ทำให้เห็นถึงการกีดกันด้านชนชั้นซึ่งพระคัมภีร์ไบเบิลเสนอให้เห็นว่าเป็นเรื่องปกติ แต่ผู้ประพันธ์

ต้องการนำเสนอให้เห็นว่าการกระทำความรุนแรงเช่นนี้ไม่ปกติ เพื่อชี้ให้เห็นว่าการแบ่งแยกเผ่าพันธุ์และชนชั้นเช่นนี้นำไปสู่ความรุนแรง และการไม่ได้รับคุณค่าอย่างเท่าเทียม

3. บทวิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิล: การท้าทายการกีดกันระหว่างชนชั้น

3.1 การต่อรองอำนาจระหว่างชนชั้น

แม้วรรณกรรมชุด *เดอะมอร์ทอล อินสตรูเมนส์* จะนำเสนอประเด็นการกีดกันด้านชนชั้นเช่นเดียวกับพระคัมภีร์ไบเบิล แต่จะพบว่าในอีกมุมหนึ่งวรรณกรรมแฟนตาซีชุดนี้ได้วิจารณ์แนวคิดการกีดกันดังกล่าวเพื่อเป็นการต้านทานหรือต่อรองผ่านตัวละครชาวบาตาลที่มีได้หนึ่งเคย แต่พยายามแสดงตัวตนและจุดยืนเพื่อให้มีพื้นที่และสิทธิเท่าเทียมกับนักล้าเงา กล่าวคือมิใช่เผ่าพันธุ์ที่ตกเป็นรอง ดังจะเห็นได้จากการกระทำของราชินีภูตเผ่าพันธุ์ทั้งดงามและเจ้าเล่ห์ ราชินีภูตจึงใช้ความเจ้าเล่ห์นั้นเป็นอาวุธในการต่อรองกับคลารี โดยเสนอให้เธอขโมยแหวนภูตจากสถาบันนักล้าเงามาคืนเพื่อแลกเปลี่ยนกับการช่วยเหลือ คลารีซึ่งเป็นตัวแทนนักล้าเงาจำเป็นต้องทำตามอย่างเสี่ยงไม่ได้ ดังบทสนทนานี้ “There is the set of rings” said the Queen. “They belonged to my father. I desire the return of these objects, [...]” “You want me to steal something from the Institute?” Clary said, surprised. Of all the favors she might have guessed the Queen would ask for, this one wasn’t high on the list. “It is not theft,” said the Queen, “to return an item to its rightful owners” (Cassandra Clare, 2015: 46-47) การที่ชาวบาตาลลุกขึ้นต้านทานอำนาจของนักล้าเงาเพื่อเรียกร้องสิทธิ เป็นสัญญาณในการต่อสู้เพื่อพยายามปลดแอกตนเองออกจากการถูกกดขี่ด้วยอำนาจของนักล้าเงา วรรณกรรมจึงแสดงการต่อรองเพื่อเป็นการวิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิลว่าเผ่าพันธุ์อื่นมิได้ตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นรองของนักล้าเงา เช่นที่อิสราเอลทำสงครามชนะชนชาติอื่นตามคำบัญชาของพระเจ้าดังที่ยกตัวอย่างจากพระคัมภีร์ไบเบิลกล่าวไว้ในหัวข้อ 2.1 การกีดกันด้านชนชั้นระหว่างเผ่าพันธุ์ แต่จะเห็นผ่านการกระทำของราชินีภูตแสดงให้เห็นว่าชาวบาตาลไม่ได้หนึ่งเดียวกับสถานะที่เป็นรองและไม่ยอมอยู่ในสถานะที่ไร้อำนาจในการต่อรองอย่างสิ้นเชิง แต่แสดงให้เห็นการมีอำนาจเช่นเดียวกับนักล้าเงา โดยใช้กลวิธีหรือพลังพิเศษของเผ่าพันธุ์ตนเองในการต่อรอง หรือในช่วงสงครามที่ต้องการกำลังสู้กับกลุ่มวาลเลนไทน์ กลุ่มแวมไพร์ขอไซมอนเป็นการแลกเปลี่ยนจึงจะยอมเข้าร่วม แม้คลารีและเพื่อน ๆ จะไม่ยอม แต่สุดท้ายไซมอนก็ต้องเป็นตัวประกันให้เพื่อให้นักล้าเงาได้กองกำลังเพิ่มในการทำสงครามมากขึ้น เหตุการณ์เหล่านี้ทำให้นักล้าเงามีได้อยู่ในสถานะที่เหนือกว่าตลอดเวลา ทว่าตกเป็นรองได้เช่นกันเหตุการณ์เหล่านี้จึงเปรียบเสมือนการต่อรองและท้าทายกับแนวคิดการกีดกันในพระคัมภีร์ไบเบิลว่ามิใช่ผู้ถูกเลือกเท่านั้นที่มีอำนาจกดขี่ผู้อื่น

อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมชุดนี้ไม่เพียงแสดงให้เห็นความรุนแรงของการกีดกันดังกล่าวแต่ยังวิจารณ์แนวคิดเรื่องการกีดกันด้านชนชั้นผ่านตัวละครคลารี เวย์ ลูกสาวของวาลเลนไทน์ซึ่งคิดต่างจากพ่อ เธอปฏิเสธการมองชาวบาตาลว่าเป็นอื่นหรือเป็นเพียงสิ่งมีชีวิตไร้ค่าที่ด้อยกว่า ดังที่จะเห็นได้จากตอนที่มนุษย์หมาป่าเสียชีวิตเพื่อช่วยเธอครั้งนี้ “Luke looked at her curiously. “She was only a Downworlder,” he said. Clary’s eyes burned. “Don’t say that.” [...]”

She wiped at her cheeks. “You shouldn’t have said that. About Gretel being just a Downworlder. I don’t think that.” (Cassandra Clare, 2015: 444-445) จากคำพูดของ คลารีแสดงให้เห็นถึงจุดยืนที่ชัดเจนของตนเองคือการมีแนวคิดไม่กีดกันหรือแบ่งแยกชนชั้น คลารี ไม่ได้มองเกรเทลเป็นเพียงลูกน้องในฝูงหมาป่าของลูเซียน (ลูค) แต่มองเกรเทลในฐานะที่เป็น สิ่งมีชีวิตเท่าเทียมกับตนเอง นอกจากนี้เธอยังแสดงออกถึงการพยายามรวมทุกเผ่าพันธุ์เข้าด้วยกัน ทำให้เห็นว่าสิ่งมีชีวิตทุกเผ่าพันธุ์และชนชั้นสามารถพึ่งพาช่วยเหลือและอยู่ร่วมกันได้เช่นที่คลารี กล่าว “It’s a binding rune. It joins like and unlike.” (Cassandra Clare, 2015: 345) [...] “But what if you could share it? What if I could make a rune that could bind each of you, each Shadowhunter, to a Downworlder who was fighting by your side, and you could share your powers—you could be fast-healing as a vampire, as tough as a werewolf, or as swift as a faerie knight. And they, in turn, could share your fighting skills. [...]” (Cassandra Clare, 2015: 351-352) การกระทำของคลารีแสดงให้เห็นความคิดต่าง เพื่อเป็นการต้านทานกับพระคัมภีร์ไบเบิลที่นำเสนอแนวคิดการกีดกันด้านชนชั้น ซึ่งวรรณกรรมชุดนี้ นำเสนอโต้แย้งให้เห็นว่าความแตกต่างทางชนชั้นมิใช่ความเป็นอื่นหรือภัยคุกคาม แต่ทุกชนชั้น อยู่ร่วมกันได้เพียงแคยอมรับความแตกต่างของกันและกันการกระทำของคลารีทำให้เห็นการลด ช่องว่างทางชนชั้นเพราะนักล่าเงาไม่สามารถปฏิเสธความช่วยเหลือจากชาวบาตาลที่ตนมองว่าต่ำ กว่าได้ อีกทั้งเป็นการจุดประกายและแสดงให้เห็นความหวังว่าสักวันการกีดกันด้านชนชั้นจะหมดไป อีกนัยหนึ่งการรวมกันเป็นหนึ่งในจริงจึงเป็นการทำลายกำแพงชนชั้นที่นักล่าเงาสถาปนาขึ้น เพราะการมี ความคิดว่าตนเองเหนือกว่า ส่งผลให้ผู้นั้นเหนือกว่าก่อความรุนแรงกับผู้น้อยกว่า เช่นวาลเลนไทน์ไม่ มองเผ่าพันธุ์อื่นทัดเทียมกับตน เขาตามฆ่าเด็กชาวบาตาลทุกเผ่าพันธุ์เพราะต้องการนำเลือดมา ทำพิธีเปลี่ยนดาบมรตัยหนึ่งในอุปกรณ์ศักดิ์สิทธิ์ของนักล่าเงาให้กลายเป็นดาบควบคุมปีศาจ ซึ่ง การกระทำเช่นนี้ทำให้เห็นว่า วาลเลนไทน์กระทำกับชาวบาตาลและมองเห็นชาวบาตาลเป็นเพียง วัตถุหรือเครื่องมือเพื่อบรรลุเป้าหมายเท่านั้น ไม่ใช่แม้กระทั่งสิ่งมีชีวิต อีกทั้งการแบ่งแยก “พวกเรา” กับ “พวกเขา” ยังเป็นฉนวนของการก่อสงครามมาตั้งแต่อดีต เนื่องจากวาลเลนไทน์และกลุ่ม นักล่าเงาโดยเฉพาะตระกูลเกาแกไม่เห็นด้วยกับการสร้างไมตรีกับเผ่าพันธุ์มนุษย์ทำให้เห็นว่า สายเลือดหรือกลุ่มผู้ถูกเลือกมีความสำคัญอย่างมากในการใช้เป็นข้ออ้างในการกีดกันด้านชนชั้น

อย่างไรก็ตามผู้ประพันธ์ไม่ได้นำเสนอให้เห็นถึงการแบ่งแยกและความแปลกแยกระหว่าง ชนชั้นเพื่อวิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิลเท่านั้น แต่ในอีกแง่มุมหนึ่งก็ได้นำเสนอให้เห็นการต้านทาน ทศตนคติเช่นนี้และวิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิลที่นำเสนอประเด็นดังกล่าวซึ่งนำมาสู่ความรุนแรง ผู้ ประพันธ์จึงต้องการด้วยการได้แฝงแนวคิดความสงบสุขและสันติภาพไว้ในเรื่อง ผ่านการช่วยเหลือ และการรวมตัวกันเป็นหนึ่งในของทุกเผ่าพันธุ์ในที่สุด เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมสันติของกลุ่มคนต่าง เผ่าพันธุ์ ต่างอัตลักษณ์และวัฒนธรรมผ่านการร่วมมือร่วมใจสามัคคีสู้สงคราม การให้คนต่างเผ่า พันธุ์ช่วยเหลือกันเป็นการลดช่องว่างและปรับทัศนคติให้เห็นว่าทุกเผ่าพันธุ์ต่างเป็นหนึ่งเดียวกัน คือมีจิตใจที่ติงาม ผู้ประพันธ์ได้ใช้เผ่าพันธุ์ในเรื่องเป็นตัวแทนแสดงให้เห็นว่า มนุษย์ไม่ว่าเผ่าพันธุ์ใด ต่างกันอยู่ในฐานะมนุษย์ที่มีความเท่าเทียมกัน ทั้งยังส่งเสริมให้เข้าใจธรรมชาติและความแตกต่าง

ของแต่ละเผ่าพันธุ์ เพื่อปรับตัวให้อยู่ร่วมกันได้ในสังคม อีกทั้งพยายามทลายกำแพงแห่งชนชั้นในสังคมด้วยการนำเสนอภาพของทุกกลุ่มชนที่มีความเท่าเทียมกันภายใต้กฎกติกาทางสังคมที่ให้ทุกเผ่าพันธุ์หรือชนชั้นมีความเสมอภาค โดยในตอนจบของเรื่องได้มีการตั้งสภาที่ประชุมโดยมีผู้นำจากทุกเผ่าพันธุ์เข้าร่วมประชุมปรึกษาปัญหาและหนทางที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติ นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมสันติภาพผ่านความรักข้ามเผ่าพันธุ์จากตัวละครหลายคู่ เช่น โจเซลีนนักล่าเงาตัวแทนชนชั้นสูงกับลูเซียนซึ่งเป็นมนุษย์หมาป่าตัวแทนชนชั้นล่างที่สุดท้ายแต่งงานและใช้ชีวิตร่วมกันในตอนจบโดยมีทั้งนักล่าเงาและชาวบาดาลมาร่วมแสดงความยินดี หรือเช็คคาไรอาห์นักล่าเงากับเทสซา เกรย์ ผู้เป็นแม่มดที่สุดท้ายได้กลับมาอยู่ร่วมกันอีกครั้ง รวมถึงอเล็กไลต์วูดนักล่าเงาและแม็กนัส เบน พอมดที่ต้องก้าวผ่านอุปสรรคการไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม แต่ท้ายที่สุดก็สามารถปรับความเข้าใจกันได้ ความรักข้ามเผ่าพันธุ์เช่นนี้เป็นสิ่งที่วรรณกรรมชุดนี้เผยให้เห็นถึงแนวความคิดการอยู่ร่วมกันโดยไม่กีดกันชนชั้นเป็นการพยายามก้าวข้ามเส้นและลดทอนการกีดกันที่สังคมสร้างขึ้น แม้มีอุปสรรคจากความคิดที่ยังไม่เห็นด้วยกับการแสดงความเป็นมิตรเพื่อให้ทุกชนชั้นมีความเท่าเทียมกันนั้น แต่อย่างน้อยวรรณกรรมชุดนี้ก็ถือเป็นอีกหนึ่งการเริ่มต้นแนวคิดการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและสามารถร่วมมือกันผ่านอุปสรรคไปได้ผ่านการสอดแทรกเนื้อหาจากพระคัมภีร์ไบเบิลในวรรณกรรมแนวแฟนตาซีที่มีอิสระทางจินตนาการสามารถสร้างลักษณะของตัวละครที่หลากหลายเผ่าพันธุ์เพื่อให้เห็นความชัดเจนว่ามนุษย์มีความหลากหลาย โดยใช้ความแตกต่างเหล่านี้ให้เห็นลักษณะของการแบ่งแยก “พวกเรา” กับ “พวกเขา” ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเพื่อหาวิธีก้าวข้ามปัญหานั้นและอยู่ร่วมกันอย่างสงบและมีสันติสุข

3.2 ปิตาภ: การปรับเปลี่ยนแนวคิดการกีดกันด้านชนชั้น

จากที่กล่าวไปในข้างต้นทั้งหมดนี้ทำให้เห็นว่าวรรณกรรมชุด เดอะมอร์ทอล อินสตรูเมนส์นำเสนอให้เห็นพัฒนาการของการนำเสนอประเด็นการกีดกันด้านเผ่าพันธุ์และชนชั้นจากจุดเริ่มต้นในการกีดกันไปสู่การต้านทานทัศนคติการกีดกัน วรรณกรรมชุดนี้ได้เปลี่ยนแปลงการกีดกันให้อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมแทนการกีดกันด้านชนชั้น โดยให้ปิตาภเป็นตัวแทนของความเลวเป็นสิ่งมีชีวิตชั้นต่ำที่สุดเพราะไร้จิตใจแต่ความชั่วร้ายจึงถูกกีดกันออกจากสังคม ขณะที่ชาวบาดาลต่อสู้เพื่อสิทธิ์ของตนด้วยการแสดงให้เห็นถึงศีลธรรมความดีจนได้รับการยอมรับ แต่ปิตาภยังคงอยู่ในสถานะเป็นอื่น เพราะความชั่วร้าย โดยผู้ประพันธ์เปลี่ยนให้สังคมตัดสินคุณค่าของสิ่งมีชีวิตจากการใช้กฎทางทางศีลธรรมขึ้นมาตัดสินนั่นคือความดีและความชั่ว ผ่านตัวละครปิตาภเผ่าพันธุ์ที่เป็นภัยคุกคามมนุษย์ เพราะเป็นเผ่าพันธุ์แห่งการทำลายล้าง ไม่สร้างประโยชน์แต่ดึงดูดผลประโยชน์จากสิ่งมีชีวิตบนโลกมนุษย์จนกลายเป็นเจ้ารหัส และทำเช่นนั้นกับโลกอื่นไปเรื่อย ๆ เปรียบเสมือนสิ่งมีชีวิตที่มีสายเลือดสกปรก ไม่เป็นที่ต้องการ เห็นได้จากบทบรรยาย “[...] demons come from other worlds. They’re interdimensional parasites. They come to a world and use it up. They can’t build, just destroy—they can’t make, only use. They drain a place to ashes and when it’s dead, they move on to the next one. It’s life they want—not just your life or mine, but all the life of this world, its rivers and cities, its oceans, its

everything. (Cassandra Clare, 2015: 190) ข้อความนี้ทำให้เห็นว่าวรรณกรรมชุดนี้เปลี่ยนการตัดสินใจคนจากขั้นขึ้นเป็นการตัดสินใจจากการกระทำของแต่ละบุคคล ฉะนั้นปีศาจจึงเป็นภาพแทนของความเลวร้ายที่นับวันยิ่งเพิ่มจำนวนขึ้นในสังคม อีกทั้งเป็นอุปลักษณะแทนความวิตกกังวลของสังคมที่กลัวว่าความดีจะค่อย ๆ เลือนหายไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม นอกจากนี้ปีศาจเป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่สามารถควบคุมได้ ไม่อยู่ในกฎเกณฑ์หรือเป็นส่วนหนึ่งของโลกเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของความชั่วร้ายที่เข้าครอบงำมนุษย์ จากบทบรรยายที่ยกมานี้ปีศาจอาจเปรียบได้กับความตาย เป็นสิ่งที่กีดกันทำลายความดีและความเป็นมนุษย์ พื้นที่ของนักล่าเงาเป็นพื้นที่ที่ปีศาจห้ามเข้ามารสร้างระบบป้องกันปีศาจ และการตามล่าฆ่าปีศาจที่แอบเข้ามายังโลกมนุษย์นั้นหนึ่งเพื่อเป็นการป้องกันมนุษย์จากความป่าเถื่อน ไร้ศีลธรรม หรืออาจเปรียบปีศาจเป็นสัญลักษณ์ของทุนนิยมที่เกาะกินจิตใจมนุษย์ทำให้บริโภควัตถุหรือการมองหาแต่ผลประโยชน์ เช่นการกระทำของปีศาจอัลโมเดียสหนึ่งในเจ้าชายผู้ปกครองนรกที่ยื่นขอเสนอจะช่วยให้คลาร์และเพื่อนๆ กลับสู่เมืองแก้วโดยแลกกับความเป็นอมตะของแม็กนัส เบน ลูกชายของเขาเอง เพราะความเป็นอมตะของแม็กนัสจะช่วยให้พลังและอำนาจแก่เขาเพื่อฟื้นฟูนรกได้ โดยไม่สนว่าแม็กนัสเป็นลูกของตน “I do not plan to kill Magnus. [...] It is his life freely given I want, for the life of an immortal has power, great power, and it will help me fuel my kingdom.” (Cassandra Clare, 2015: 554) จากคำพูดของอัลโมเดียส เขาเห็นแม็กนัสเป็นเพียงวัตถุที่ให้ผลประโยชน์แก่ตนเองเท่านั้น ไม่เหมือนคำพูดที่พ่อพูดกับลูก แม้จะบอกว่าไม่คิดจะฆ่าแต่การเอาความอมตะของแม็กนัสไปก็ไม่ต่างจากการฆ่าเพราะแม็กนัสจะแก่ลงสรีระยี่สิบในทีเดียวซึ่งไม่ต่างจากการตาย แต่เมื่อไซมอนเสนอตัวแทนเขาก็หันไปสนใจไซมอนทันทีเพราะการเป็นแวมไพร์ที่ทนแสงแดดได้ของไซมอนให้พลังที่มากกว่าเหมือนได้กำไรมากกว่าในทางการแลกเปลี่ยนค้าขายดังที่อัลโมเดียนกล่าวว่า “Azazel told me of you. A vampire is not interesting, but a Daylighter! You carry the power of the world’s sun in your veins. Sunlight and eternal life, that is a power indeed.” (Cassandra Clare, 2015: 556-557) จากข้อความนี้เห็นได้ว่าอัลโมเดียสสนใจเพียงผลประโยชน์เป็นสิ่งสูงสุดโดยไม่คำนึงถึงสิ่งใดทั้งสิ้น การให้ความช่วยเหลือของเขามีไขมาจากความเมตตาต่อลูกและเพื่อน ๆ ลูก แต่เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ดังนั้นปีศาจจึงเป็นสัญลักษณ์ของความชั่ว เป็นศัตรูต่อความอยู่รอดของมนุษย์ เป็นสิ่งที่จะทำให้ความศีลธรรมความดีในใจมนุษย์ลดน้อยลง เป็นสิ่งแปลกปลอมซึ่งสมควรถูกกีดกันออกไปเพื่อให้สังคมสงบสุข

4. สรุป

วรรณกรรมชุด *เดอะมอร์ทอล อินสตรูเมนส์* ของคาสซานดราแคลร์ นำเสนอให้เห็นประเด็นการกีดกันด้านชนชั้นผ่านวรรณกรรมแนวแฟนตาซีเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิพากษ์วิจารณ์พระคัมภีร์ไบเบิลทำให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางชนชั้นในสังคมโดยเริ่มจากการสร้างจุดเริ่มต้นสาเหตุของการกีดกัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการพยายามขยายอำนาจให้แก่เผ่าพันธุ์ของตนจนเกิดความไม่เท่าเทียมเกิดการดูถูกเหยียดหยามและไม่ให้การยอมรับในสังคมทว่าผู้ถูกกีดกันอย่างชาวบาดาลก็มีได้นิ่งเฉยแต่พยายามตอบโต้เพื่อแสดงให้เห็นจุดยืนและอำนาจทางสังคมที่มี

เช่นเดียวกัน รวมถึงการนำเสนอตัวละครชั้นอำนาจที่มีความคิดต่างอย่างคลาเรีย เฟรย์ ก็เป็นอีกหนึ่งการโต้ตอบแนวความคิดความไม่เสมอภาคเช่นเดียวกัน โดยวรรณกรรมเสนอทางออกในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติผ่านความรักและความสามัคคีและผู้ประพันธ์ได้ปลดแอกการกีดกันโดยใช้คุณธรรม จริยธรรมเป็นเกณฑ์ในการตัดสินมนุษย์แทนการกีดกันด้านชนชั้นดังที่ปรากฏในพระคัมภีร์ไบเบิล ซึ่งเป็นไปตามพื้นฐานของคุณธรรมที่เหมาะสมกว่าการตัดสินมนุษย์ชั้นวรรณกรรมแฟนตาซีชุดนี้จึงเป็นเสมือนภาพสะท้อนสังคมจริง แม้ไม่อาจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้แต่อย่างน้อย *เดอะมอร์ตอล อินสตรูเมนต์ส* ก็เป็นวรรณกรรมที่ทำให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงปัญหาการกีดกันดังกล่าวเพื่อเป็นกระบอกเสียงในการเรียกร้องในทุกคนร่วมมือกันแก้ไขปัญหานี้ให้ดีขึ้นและเพื่อวิจารณ์การกีดกันทางชนชั้นว่าเป็นประเด็นปัญหาใหญ่ของสังคมที่ควรได้รับการเยียวยา

บรรณานุกรม

สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2559). ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ตะวันตกในคริสต์ศตวรรษที่ 20. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cassandra, Clare. (2015). *City of Bones*. 3rd ed. London: Walker Books.

_____. (2015). *City of Ashes*. 3rd ed. London: Walker Books.

_____. (2015). *City of Glass*. 3rd ed. London: Walker Books.

_____. (2015). *City of Fallen Angles*. 3rd ed. London: Walker Books.

_____. (2015). *City of Lost Souls*. 3rd ed. London: Walker Books.

_____. (2015). *City of Heavenly Fire*. 3rd ed. London: Walker Books.

David L. Russell. (2005). *Literature for children : a short introduction*. 5th ed. Boston: Pearson.

The Holy Bible: English Standard Version, (2012). China: Harper Collins.

Raymond, W. (1976). *Keyword: a vocabulary of culture and society*, New York: Oxford University Press.

ฐานข้อมูลออนไลน์

Beginning and End (2013). *The Mortal Instruments: City of Bones - Satanic Nephilim Deception*. Retrieved January 25, 2016, from <http://beginningandend.com/the-mortal-instruments-city-of-bones-satanic-nephilim-deception/>

Livejournal (2011). *The first chapter of City of Fallen Angles*. Retrieved January 25, 2016, from <http://cassandraclare.livejournal.com/49925.html?thread=4033541#t4033541>

Olivia Friedman (2013). *The Jewish Undertones of 'The Mortal Instruments' Series*. Retrieved January 25, 2016, from <http://jewcy.com/jewish-news/the-jewish-undertones-of-the-mortal-instruments-series#sthash.UcXilmV4.dpuf>

